

"TABOR" izhaja vsak dan, razven
nedelje in praznikov, ob 18. uri z
da umom naslednjega dne ter stane
mesečno po št. K 50.—, za ino-
zemstvo K 50.—, dostavljen na dom
K 84.—, na izkaznice K 30.—.
Inzerati po dogovoru.

Naroča se pri upravi "TABORA",
MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

TABOR

UREDNIŠTVO se nahaja v Mari-
boru, Jurčičeva ul. št. 4, I. nad-
stropje. Telefon intern. št. 270.
UPRAVA se nahaja v Jurčičevi
ulici št. 4, prtljajo. čeno. Tele-
fon št. 24. SHTS poštnoštevilni ra-
čun št. 11.787.

Na naročila brez denarja se ne
ozira. — Rokopisi se ne vračajo.

Leto: III.

Maribor, petek 31. marca 1922.

Številka: 74.

Naročnina „Tabora“

znaša od 1. aprila naprej:

Po pošti mesečno D 10.—
na doma dostavljen mesečno . . . D 11.—
na izkaznico mesečno D 10.—
v inozemstvo mesečno D 12.—
Posamezne številke: navadne Din.
50, sobotne Din. 1.—.

Pred velikimi nalogami.

Maribor, 30. marca.

Narodna skupščina je sprejela z
veliko večino zakon o obci upravi ter o
oblastni in srezki samoupravi. Zakona,
ki je bistveni del upravne ureditve dr-
žave in ki se tiče razdelitve v oblasti
in srez, skupščina ni mogla sprejeti,
ker ga zakonodajni odbor ni dovršil in
predložil. V smislu ustave ga mora
tekem meseca dni sprejeti vlada.

Z uveljavljanjem vseh teh zakonov
bo storjen odločen in velik korak v
konsolidaciji naših notranjih razmer.
So ljudje, ki se boje, da bo razdelitev
države v oblasti trajni kamen smut-
nje med Hrvaši in Srbi in med Slo-
vence in Srbi. Naše trdno prepričanje
je pa, da bo ravno narobe. Narod bo
v dolednem času sil večnih hujškarj
Radičevih blokašev in naših klerikal-
cev, videl bo, da ima v oblastnih in
srezkih samoupravah široko polje za
uveljavljanje svojih gospodarskih, so-
cijalnih in kulturnih zahtev, vživel se
bo v to in bo hotel delati, sam delati na
izboljšanje svojih razmer. Po zakonu
o samoupravi si bo uredil svoje ob-
lastne in srezke finance; posvetil se bo
skrbni za javna dela, za popravilo in
novo gradnjo cest, mostov, lokalnih že-
leznic; posvetil se bo pospeševanju
vseh panog gospodarstva, zlasti kme-
tinstva in obrti, pospeševanju združ-
ništva, industrije in trgovine; skrbel
bo s prevzetjem bolniš, zdravilišč, hi-
ralnic in raznih socijalnih ustanov v
oblastno upravo narodne zdravje;
skrbel bo pravočasno za prehrano svoj-
jih pasivnih krajev; pospeševal bo
kulturni napredek s podpiranjem
zlasti strokovnega šolstva itd.

Veliko so naloge, ki jih ima vršiti
ljudstvo v oblastnih in srezkih samo-
upravah, široko je polje delu zanj.
Demokracija se je z vso silo vrgla
v boj za rešitev v tem smislu, kakor
se je sedaj vršilo po sklepih narodne
skupščine v Beogradu. Široka samou-
prava ljudstva v oblastih in srezih
potem dokumentacije državne uprave
je predvsem zasluga demokracije, za-
sluga demokratske stranke. Zato tudi
bodo njo čaka v bodočih samoupravah
velika in težka naloga.

Oblasti in srezji bodo vršili svoje
naloge potem svojih skupščin. Volit-
ve poslancev v oblastno skupščino se
bodo vršile skoro gotovo že letos na
podlagi volilnega reda, ki ga je skla-
nila narodna skupščina. Poslanci bodo
voljeni po srezih, na vsakih 20.000 pre-
bivalcev po eden, na podlagi splošne,
enake in tajne volilne pravice, po pro-
porcu. Pri razdelitvi mandatov bodo
prišli v poštev stranke, ki bodo do-
segle vsaj dve tretjini količnika.

Oblastne skupščine bodo sicer ime-
le se baviti izključno z gospodarskimi
in kulturnimi zadevami, vendar pa
bodo volitve v skupščine velikega po-
litičnega pomena. Zato bodo naravno
vse stranke napele vse svoje sile, da si
izvojujejo v oblastnih skupščinah
močna zastopstva. Zlasti bodo hoteli
naši klerikalci izbrisati sramoto izza
zadnjih volitev v narodno skupščino
iziti iz volilnega boja za oblastne skup-
ščine kot absolutno večinska stranka.
Slovenski demokrati, ki smo del
najmočnejše stranke v državi, se za-

Nasilnost hrvatskih blokašev v Zagrebu.

ZM Zagreb, 30. marca. Včeraj je
pričakovalo krog 50 pristašev Hrvat-
skega bloka pred gledališko kavarno
dijaka Perislava Angjelovića z name-
nom, da ga napadejo. Angjelović je
ostal med vrati kavarne ter je pri po-
gledu na veliko množico naperil proti
napadalcem revolver. Ti so se umak-
nili ter poklicali policijo. Ko je polici-
ja dospela v kavarno, da bi nastopila
proti Angjeloviću, je vdrila množica za

njo ter kričala nad njim. Na potu do
stražnice je metala množica proti nje-
mu kamenje in opoko. Pri tem so bili
zadeti tudi trije stražniki. Končno se
je morala policija obrniti proti de-
monstrantom ter oddati par strelcev v
zrak, nakar so demonstranti razbe-
žali. Kakor se doznava, so demonst-
ranti na treh mestih pripravljali napad
na Angjelovića.

Dr. Spaho o razkolu v muslimanskem klubu.

ZM Beograd, 30. marca. O
pismu, s katerim je skupina dr. Spah-
e odgovorila na pismo centralistične
skupine muslimanov, je izjavil dr.
Spaho sledeče: Pismo ni bilo objavi-
no, ker sem mnenja, da bi se potem
časopisja nastala nezoglasja le še po-
pestrila in bi škodovali tudi opoziciji
sami. Za poravnavo nasprotij in dolo-
čitev političnih smernic kluba je gla-
som pravil merodajen centralni odbor,

ki je sklican za dne 14. aprila t. l. —
Poročila glede delitve stranke, ki so
jih prinesli beograjski listi, smatram
za pretirana in nepravilna, posebno pa
še vest, ki jo je prineslo »Videlo«, češ,
da se je del muslimanov priključil
radikalcem, dočim je ostali del pristopil
k hrvatskemu bloku. Pripravljeni
smo žrtvovati vse, samo da se vzdrži
organizacija, če tudi so nastala med
posameznimi poslanci različna mnenja.

Nov konzulat v Zagrebu.

ZM Zagreb, 30. marca. Kakor
poročila obrtna in trgovska zbornica v
Zagrebu, je začel tu poslovati konzulat
republike Uruguay.

vina. Tudi razoroženje je nezasilano
velika žrtev. Nemčija je strašno oslab-
ljena, dočim je bila prej dežela, ki je
vzdrževala evropsko civilizacijo.

Bolezen ekscesarja Karla in redbine.

DKU Pariz, 28. marca. Bivši kralj
Karl je v Funchalu zbolel na pljučnem
vnetju. Kakor poročila »Matin«, je spre-
jel včeraj v Parizu bivajoči nadvojvo-
da Bourbon-Parma brzojavko, da se
je bolezen malo zboljšala. Tudi otroci
se ne počutijo dobro. Citi, ki pričakuje
vesel dogodek, so moči zelo opešale.

Azetirani ruski monarhisti v Berlinu.

DKU Berlin, 29. marca. Kakor po-
roča »Vossische Zeitung«, je bilo name-
ravanj razen umora Miljuka še cela
vrsta atentatov na razne ruske proti-
monarhiste. Atentat na Miljuka bi
naj bil le signal za nadaljno atentate.
Atentator poročnik Sabelski-Bork je
pri zasilanju izjavil, da je edini cilj
njegovega življenja, maščevati se nad
zasramovalci ruske carske obitelji. —
Policija je aretirala v nekem lokalu na
»Nollendorfer Platz-u« zbrane ruske
monarhiste, ki so se posvetovali o na-
daljnih atentatih. Udeleženci zborova-
nja so bili predani policijskemu rav-
nateljstvu v svrhu nadaljnjega postop-
panja.

Teror roških fašistov.

DKU Reka, 29. marca. Legionarji
so poslali vladi spomenico, v kateri
svare vlado, naj ne privoli, da bi se
Zanella vrnil na Reko ter prete z oseb-
nim odporom.

Kratke vesti.

DKU Laverno, 29. marca. Tu-
kajšnji komunisti so proglasili eno-
dnevno protestno stavko radi napada
fašistov ob priliki nekoga pogreba.

DKU Pariz, 30. marca. Brzojavke
iz Funchala poročajo, da je stanje
Karla Habsburga še vedno zelo opas-
no.

DKU London, 29. marca. Poga-
janja med delodajalci in delavci v
mehaničnih delavnicah so ostala brez-
uspešna. Zveza delodajalcev je obve-
stila 47 delavskih organizacij, da bo
dne 5. aprila delavce izprla. Od izprtja
bi bilo prizadetih 600.000 delavcev.
200.000 delavcev je že sedaj izprtih.

DKU Viterbo, 29. marca. Danes
zjutraj se je občutil lahak potresni su-
nek, ki je par hiš neznatno poškodoval.

vedamo, da smo v Sloveniji manjšin-
ska stranka. Zavedamo pa se tudi, da
vršimo za državo in za narod največ
pozitivnega, stvarnega dela. Zato nas
boli, ko vidimo, da vsled neuvidevnos-
ti voditeljev raznih naprednih poli-
tičnih skupin napredna misel na Slo-
venskem peša. Razcepljenost napred-
nih strank je našemu političnemu raz-
voju zadala globoko rano in vodi narod
v absolutno desorientacijo in v politi-
čni kaos. Upi, da bodo razne razredne
stranke, ki so izšle iz krogov demokra-
cije, pospešile reševanje velikih soci-
jalnih vprašanj, so se izjavili in du-
nes si morejo tudi voditelji kmečke in
narodnosocijalne stranke priznati, da
njihov samostojni nastop ni niti naj-
manj pripomogel k reševanju velikih
gospodarskih in socijalnih problemov.
Vpitje samostojne kmečke stranke po
»stari pravdi« in vpitje narodnosoci-
jalne stranke po »novi pravdi« je po-
stalo politična fraza, ki izginjava v
absolutno negacijo vseh »družinskih«
pojmov o političnem, gospodarskem in
kulturnem delu in pa v fraze, ki so
namenjene edino in izključno — lovu
za pristaši. Zdrava kritika, katero iz
srea pozdravljamo, je prešla v zlobno
hujskanje in razdiranje, narod se za-
vaja s frazami o republikanstvu, fede-
raciji in avtonomiji, krepkega, oživ-
ljajočega dela pa ne vidimo pri nobeni
izmed nasprotnih strank.

Demokratska stranka edina po-
muje resno in stvarno svojo nalogo
kot graditeljica države. In če druga
napredne frakcije nočejo čuti in razu-
meti klika njenega voditelja v Slove-
niji dr. Kukovec, da nam je potreben
skupni nastop, ako hočemo dosegniti
uspehe v izgradnji naše države, uspe-
ho zlasti tudi proti vse razdirajočemu
rimskemu klerikalizmu, je dolžnost iz
naloga slovenske demokracije, da zbe-
re vse svoje sile v boj proti stran-
karski zaslepljenosti in za gospodarski
in kulturni napredek. Mariborski zbor
zaupnikov dne 9. aprila bo priprava
za veliko strankino akcijo v prihodnjih
mesecih. Posvetiti hočemo vse svoje
sile gospodarskim vprašanjem, ki se
bodo reševala v bodočih samoupravah
in tudi izven njih. Stojimo pred veli-
kimi nalogami — slovensko demokra-
cijo kličemo na plan!

Uradnik in politika.

En narod in en vladar, ena
država od Beljaka do Soli-
na ter mnogo svobode.

Besede dr. Kreka.

Depolitizacija uradništva je popol-
noma upravičena zahteva, saj se s tem
loči strankarstvo od uradnega poslova-
nja. Komur so znane razmere po neka-
terih srbskih, pa tudi že hrvatskih ura-
dih, bo to popolnoma razumel. Uradnik
ne sme poznati kot uradnik nobenega
strankarstva, temveč mora upoštevati
za vse enako, kakor velevala zakon in
predpis. Pri nas je bilo tako že od nek-
daj, saj je vsakdo ločil uradno dolžnost
od državljanske pravice in to celo v
naših krajih, kjer se ta obče državljans-
ska pravica nikomur ni, kratila, da
lahko rečemo, naravnost podpirala, ko
je dobil uradnik, ki se je posvetil poli-
tiki, dopust in popolno plačo. In ven-
dar ni bilo pritožb! — Mesto da bi vse
korupcijo začeli sistematično prega-
njati, mesto da bi partizanstvo v ura-
du eksemplarično kaznovali, iznašli so
nov recept: Uradnik bodi brez politič-
nih pravic in vse bo dobro!

Kdor pozna razmere ve, da si s tem
bore malo pomagano. Kajti zbuditi
more in mora uradnikovo nevoljo, si-
cer pa ostane vse pri starem. Dokler
živi in mora živeti uradnik v odvis-
nosti od svojega hišnega gospodarja,
od milosti mesarja, dokler mora lva-

ležno akceptirati dobrohotni popust trgovca, dokler je v večnem strahu čelo pred mlekarico in to vse ne samo v »okrogu svoje teritorijalne nadležnosti,« temveč v svoji neposredni bližini, takorekoč pod isto streho, tako dolgo je še vedno ogrožena njegova nepristranost. Če si je ne zna varovati sam, potem mu je tudi država ne bo mogla obvarovati. Kdor pa jo čuva tudi tam, kjer se dotika celo njegovih osebnih življenjskih interesov, za tega se tudi ni bati takrat, kadar grozi konflikt z njegovim političnim prepričanjem.

Če vprašate kakega političarja, zakaj se kratijo ravno uradniku one pravice, ki jih vživa sicer vsakdo, ki je doživel v časti gotovo število let, se vam kaj rad izgovarja na francoski vzor in na seljaško večino našega parlamenta. Francoski vzgled za nas ne pomeni ničesar, kajti potem bi morali biti naši uradniki tudi v drugih primerih vsaj podobno oskrbljeni kakor francoski. Da bi pa bilo našega uradnika primerjati s francoskim, samo takrat, kadar se mu kratijo pravice, to pa vendarle ne gre. Sicer pa dvomimo, če je vse istinito, kar se prodaja kot francoski vzgled. Seljaško strukturo našega parlamenta sicer priznamo. Vendar pa pogledimo, če so res seljaki tisti, ki hočejo uradnika oropati pravice, ki jih nudi ustava vsem državljanom. Pogledimo si za primer program gotovo najbolj seljačke — zemljoradniške stranke. Ta pravi v točki 8. c: »Drž. uradniki, ki bodo izvoljeni za narodne poslance, obdržijo vse uradniške pravice, razen pravice do plače in napredovanja, dokler jim traja mandat.« — Kako drugače se to sliši, kakor zahteva, ki smo jo čitali ob volitvah v konstituanto, češ, za poslanca izvoljeni uradnik mora iz službe ali pa vsaj v — pokoj. —

Zdi pa se, da je med tem začela državna oblast sama oklevati. Med tem ko je že v občinskem volilnem redu za Slovenijo v § 47. določba, da za župana oz. občinskega svetovaleca ne smejo biti izvoljeni aktivni državni uradniki, poduradniki ali sluga, čitamo v ustavi člen 73: »Uradniki, ki se izvolijo za narodne poslance, so postavljajo na razpolago za dobro, dokler traja mandat!« —

Toj ustavni določbi hoče sedaj minister za izenačenje zakonov ustreči s tem, da predlaga spremembo člena 15. izbornega zakona, po katerem lahko kandidirajo uradniki z izjemo policijskih, finančnih, gozdarskih in uradnikov agrarne reforme vsaj v kakem drugem, kakor v »izbornem okrogu svoje teritorijalne nadležnosti.«

Nekoliko dalje še gre po častniških »orožjih volilni red za oblastno skupščino. Tam stoji baže določba, da dobe uradniki, ki postanejo člani te skupščine, za dobro zasedanja dopust.

Kar nepričakovano pa nasprotuje vsemu temu celo namenoma načrt, za-

kona o državnih uslužbencih. Član 103 pravi namreč: »Državni službenici ne morejo saživati javne partijske in politične zborove, in učeštvovati na njima aktivno, niti organizovati in predstavljati politične stranke in grupe.« — S tem pa so postale tudi vse pravice, ki nam jih nudijo razni volilni redi, iluzorne, kajti v naših, tako hudo političnih časih, pač ne more nihče kandidirati, kaj šele da bi mogel biti izvoljen, če se ne sme niti aktivno udeležiti političnega shoda.

Zaradi tega je ta točka absolutno nevzdržljiva in uradništvo mora proti njej nastopiti z vso svojo močjo. Če si samo ne bo skušalo pomagati, drugi mu ne bodo svoje pomoči ponujali. Dokler ima politično pravico, pomeni vsaj številke, če pa še to izgubi, postane ničla, s katero se bo smela in mogla igrati vsaka stranica po svoji volji. Zato je potrebno, da se zgane, da si prihrani vsaj nekoliko moči za one dneve, ko bo to moč nujno potrebovalo. Vsled tega je unpravičena zahteva, da drugi odstavek člena 103 načrta o uradniški pragmatiki ne postane zakon, P. St.

Do tu in ne dalje!

V Zagrebu se je dogodil škandal, ki jasno osvetljuje čuvstvanje Hrvatkega bloka in »Hrvatov«. Poročali smo že na kratko, da so v soboto imeli v domu »Hrvaškega Sokola« na Wilsonovem trgu v Zagrebu bivši avstrijski oficirji svojo zabavo, na kateri so se oduševljevali za bivšo Avstrijo ter za Habsburžane, pri čemur pa jih je zmotila narodna omladina, ki je zabavo pokvarila in razgnala z demonstracijami.

Že dejstvo samo na sebi, da v Zagrebu sploh more obstojati organizacija bivših avstrijskih in ogrskih oficirjev, teh najhujših trinovog habsburškega protislovankega režima, je dovolj žalostno; še bolj žalostno je, da stoji ta organizacija pod vodstvom bivšega guvernerja okupirane Srbije, Salliz-Savisa, ki je odgovoren za vsa nečloveška nasilja, ki jih je izvršila barbarska avstrijska in madžarska vojska nad našim tamkajšnjim narodom. Najbolj žalostno pri vsem tem pa je, da stoji v zvezi s to habsburško organizacijo Hrvatski blok ter jo jemlje pod svoje okrilje v imenu »hrvatstva in hrvatske stvari«. Dovolj je že, da je dal blokaški Hrvatski Sokol tem ljudem na razpolago svoj dom. Toda »Hrvat« so šli še dalje; gospa nekega funkcionarja Hrvatskega bloka je darovala tem oficirjem torto z napisom: »Bivšim in bodočim hrvatskim oficirjem.« In blokaški listi »Hrvat« in drugi ter klerikalna »Narodna politika« prelivajo sedaj že ves teden za te najhujše sovražnike Slovanstva morje črnih. Vse v imenu »hrvatske stvari«.

je pridruženo slavni in zmagoviti materi Italiji ter po stoletjih zopet »odrešen« in zveličano. Pred mestno hišo so bili postavili stražo, da čuva zastavo. Magistratni sluga, ki se je nahajal v hiši, pa je stopil k oknu ter jo snel. Ko ga je Italijan, ki je stražil, opazil, je ustrelil proti njemu, toda zadel ga ni. Sluga je v razburjenosti zagrabil za neko starodavno puško, ki se je nahajala v sobi ter nameril skozi okno na Italijana, sprožiti seveda ni mogel, ker puška ni bila porabna in tudi ni bila nabita, toda Italijan se je tega tako prestrašil, da mu je padla puška iz rok, sam pa jo je odkuril kolikor so ga nesle noge. Trogirčani, ki so se bili med tem zbrali na trgu pred mestno hišo, so pograbili puško ter spustili par strelcev za bežečim Italijanom. V tistem hipu pa je že pridrevla proti njim truma italijanskih vojakov, ki so se jih, ko so jih zagledali v takem številu in s puško, tako prestrašili, da so tudi oni pometali puške v stran ter jo odkurili. Opozumljeni in z italijanskimi puškami oboroženi Trogirčani so se sedaj spuстили nad ostale Italijane, ki so, ne da bi se postavili v bran, pričeli z njihovim »sindacom« vred bežati. V nekaj minutah je bil ves Trogir osvobojen »slavne in zmagovite« italijanske vojske. Med tem pa so bili v mestu tudi že okoličani, osobito Kaštelani na oslih, oboroženi z vilami, kosami in sekirami, med njimi tudi precej žensk, bilo jih je baže par tisoč, ki so se na svojih malih,

To je škandal, kakršnega še nismo doživeli, to je navadno zločinstvo, storjeno ne le nad našo jugoslovansko državo, ampak tudi nad slovanskim pokolenjem hrvatskega naroda. Ob enem pa je to tudi sramota, radi katere bi nas moralo biti sram pred vsem svetom.

Po vsem tem je jasno, da je Hrvatski blok, s klerikalci vred, izgubil že vsak čut sramu in domoljubja; obenem pa je to dokaz, da Hrvatski blok ne zasleduje ciljev in koristi hrvatskega naroda, ampak izdajalskega avstrijskantsstva in Habsburžanov. Njegova borba ni borba za dobrobit Hrvatov nego za obnove Habsburžanov. In sedaj, ko vemo to, ali naj stojimo in držimo roke križem ter čakamo, da nam Hrvatski blok poruši mlado, svobodno, narodno državo ter nas privede zopet pod Habsburški jarem in nemškomažarski bič? Do tu in ne dalje! Ves naš še pošten narod od Triglava do Vardarja mora napraviti enkrat za vselej konec tem zločinskim mahinacijam blokašev. Te zločince in zastrupilce našega procvita in naše konsolidacije je treba razgnati in če ne gre drugače s silo, kakor so s silo boljševiki razgnali cariste.

V tem leži rešitev vseh naših težav: ako zatremo zločinsko avstrijskantsstvo in habsburško blokaštvo na Hrvatskem, bodo na mah rešeni vsi problemi naše mlade države. Dokler bomo pa mirno trpeli to zločinstvo, dotlej bomo stalno hirali in ne ozdravi nas nobeno zdravlilo.

Politične vesti.

* **Pašić se pogaja z opozicijo?** Beograjski politični krogi menijo, da se bo ministrski predsednik Pašić še enkrat skušal pogajati z opozicijo, predno izide vladna naredba o razdelitvi oblasti. Baje bo stavil dr. Trumbić posebni predlog za sporazum s hrvatsko opozicijo.

* **Proti generalu Žečeviću.** Opozicijske stranke so vložile zahtevo, da se postavi pred sodišče bivši vojni minister general Žečević, češ, da je kriv slabega postopanja z rekruti itd. Govorili so poslanci vseh parlamentarnih strank. Debata je bila mestoma zelo burna. Ministrski svet je sklepal o zadevi in odredil obsežno in natančno preiskavo.

* **Naš zunanji minister o Reki.** V pondeljkovni seji narodne skupščine je zunanji minister dr. Ninčić odgovarjal na interpelacijo poslanca Lazića (zemljoradnika) o posojilu rimske vlade reški državi. Minister je izjavil, da to posojilo ni bilo sklenjeno sporazumno z našo državo. Naša vlada smatra, da reška država ne more sprejemati mednarodnih obveznosti, dokler ni popolnoma organizirana in mednarodno

priznana in dokler ne bo svobodno izvoljena konstituanta izdelala ustavo.

* **Kakšno stališče bo zavzela naša država na genovski konferenci.** Na interpelacijo posl. Lazića glede stališča naše države v Genovi je izjavil dr. Ninčić med drugim sledeče: Program te konference je bil določen v Cannesu in je splošno znan. Ker smo mnenja, da je gospodarska in finančna obnova tudi v interesu naše države, smo sklenili, da tudi mi sodelujemo v Genovi. Glede sporazuma med Jugoslavijo, Češkoslovaško, Romunijo in Poljsko je bil izdan komunike. Kar se tiče razoroženja naše vojske, pravi minister, da mu ni znano, da bi se o tem razpravljalo na genovski konferenci. Mi vodimo miroljubno politiko, naša vojska je instrument miru in garancija za nemoten razvoj države. Radi tega je umljivo, da bomo odbili vsak tak predlog, če bi se bil pojavil. O naših odnosih do Rusije je dejal, da smo neposredno interesirani na tem, da se o vseh trgovskih odnosih s sedanjo Rusijo. Mi smo poljedelska država, a industrijskih proizvodov Rusi nimamo. Kar se tiče političnih odnosov do Rusije, je jasno, da se bo naša država naslanjala na prijatelje in zaveznike.

* **Madžarska zahteva po korekturi mej na Burškem.** Madžarska vlada je naprosila angleško vlado, da se zavzame za njene zahteve glede razmejitve na Burškem. Angleška vlada je prošnjo izročila konferenci veleposlanikov, ki bo svoj sklep sporočila razmejitveni komisiji. Značilno je, da se madžarska vlada obrača na Anglijo s prošnjo za posredovanje. Te »simpatije« so v ozki zvezi z angleško trgovinsko politiko.

* **Francozi proti razorožitvi.** »Petit Parisien« poroča, da je dal min. pred. Poincaré razumeti, da bo francoska delegacija zapustila Genovo, čim bi konference načela vprašanje razorožitve na kopnem, reparacij in mirovnih pogodb.

* **Karol Habsburg nevarno bolan.** Iz Funchala poročajo, da je Karol Habsburg zbolel na španski. Njegov stanje je baže zelo nevarno.

* **Sovjetski poslanik odpoklican v Dunaju.** Sovjetska vlada je odpoklicala zastopnika sovjetske vlade na Dunaju dr. Bronsky-Varsavskega.

* **Neresnične vesti o Leninu.** O Leninu, glavarju boljševiške Rusije, so se raznesle vesti, da leži na smrtni postelji. Najnovejša vest pa pravi, da je dne 27. t. m. v dnevnom govoru razmotrival sedanjo politično situacijo. Njegova bolezen tedaj sploh ni nevarna.

Nemiri v Rusiji.

DKU Pariz, 28. marca. (Brezžič.) »Daily Telegraph« poroča, da so boljševiški nemiri v vzhodni Gruziji dobili resnejši značaj.

Služila je za sodne in občinske seje ter javne svečanosti. Leta 1471. so postavili v ložo kamenito sodno ružo ter zgradili zadnjo steno, katero krasi basreliefi. Ložo krasi dalje kipi sv. Ivana in sv. Lovrenca, napis, grbi ter razne simbolične figure. V tej loži so nam gostoljubni Trogirčani pripravili južino z raznimi mrzlimi jedili ter sadjem: grozdom, breskvami, smokvami itd. Grozdja in smokev so bili kar cel kupi, tako da smo tri četrtine še pustili, čeprav smo si napolnili ob odhodu tudi žepe, sicer brez potrebe, kajti v Kaštelih, kamor smo prispeli pomeje, so nam Kaštelani pripravili enake kupe sadja in grozda.

Zgodovinski je grad Kamerlengo, katerega so bili zgradili Benečani od l. 1422. do 1436. Ime je dobil odtod, ker je v njem prebival kamerlengo, to je upravni uradnik in pobiratelj davkov beneške republike. V prostranem dvorišču tega gradu se nahaja mala kapela ter razvaline zgradb, v katerih so nekoč bivali vojaki.

Blizu gradu Kamerlengo stoji Markov stolp, katerega prednji del se dviga iz morja. Markov stolp je služil za nekako središče obrambnega mestnega zidovja. Med stolpom in gradom Kamerlengo se nahaja eleganten gloriol s šestero kamenitih stebrov, katerega so bili za časa Napoleonove Ilirije zgradili Trogirčani, da postavijo na spomenik generalu Marmontu, kar se

Radivoj Rehar:

Trogir.

(Iz spominov na lanski novinarski kongres v Splitu.)

(Konca.)

Italijani so po zlomu avstroogrške monarhije, kakor znano, zasedli velik del Dalmacije. Zasedli so ves severni del do polovice razdalje med Šibenikom in Trogir in polastili bi se bili tudi ostalega dela, da se jim niso postavili po robu Srbi, Francozi in Amerikanci. Vendar pa je Italijan vedno mikal staroslavni Trogir, »la italiana-cima città di Trau«, kakor so pisali njihovi listi, čeprav se trogirske Italijane lahko sešeteje na prste. Tako se je šibeniška posadka nekega dne na svojo roko odločila, da okupira za mater Italijo to »preitalijansko« mesto. Bilo je to za časa D'Annunzijevega paševanja na Reki in kakor se je takrat zatrjevalo, je nalog za okupacijo Trogira došel od njega samega. Kratkotrajno, ko so se nekega jutra Trogirčani prebudili, so po ulicah korakali italijanski vojaki, ključč svoj neizbežni »eviva« in »aja alala«. Zasedli so bili tudi mestno hišo ter razobesili na njej italijansko trikoloro. V naglici so našli nekega italijana, katerega so bili proglasili za »sindaca« (župana). Ta »sindaco« je napical na polo papirja z nerodnimi velikimi črkami proglas na mestno prebivalstvo, v katerem naznanja, da

Dnevna kronika.

— Smrtna kosa. V D. M. Polju je umrl g. Janko Kovačič, nadučitelj v Remšniku, v 43. letu svoje starosti. — Blag mu spomin!

— Klerikalni napad na državno mejo pri Št. Ilju. V ponedeljek krog 13. ure 30 minut se je imela vršiti v Št. Ilju shod vaščanov in okoličanov radi odredbe, da ne smejo naši državljani več voziti svoje žito v avstrijske mline preko meje. Tega sestanka sta se imela udeležiti tudi upravnik mariborske carinarne ter okrajni glavar. Predno pa sta prišla ta dva gospoda iz Maribora, je general Zebot z obema podgeneralom, šentiljskim župnikom in kaplanom, zbral krog sebe svoje najzvestejše ter se odpravil na mejo, da napravi ofenzivo na ruske graničarje. Odkorakal je s kakih 150 ljudi broječo četo na mejo. Straža, ki seveda ni imela pojma za kaj se gre, je Zebotovo vojsko ustavila ter ji za ukazala, da se umakne. Zebotovi vojščaki pa so začeli vpiti kakor Judje, ko so oblegali Jericho: »Doli z Wranglovi, proč z Rusi! Odkar ste vi tu, ne moremo prosto preko meje! Vi ste ubijali naše ljudi v Karpatah, sedaj pa nam odjedate kruha! itd. Stražni poveljnik je telefonično obvestil o tem klerikalnem napadu svoje četo, naka je prišlo ojačanje, močna patrulja pod poveljstvom njega. General Zebot je na to dal znamenje za ofenzivo: »Naprej! Preko meje!« Ko pa je poveljnik ukazal praviro orožje ter izjavil, da bo uporabil orožje, ako se napadalec ne odstrani, se je Zebotova vojska iz »strategičnih ozirov« umaknila za kakih 100 korakov nazaj, v nove postojanke, odkoder je zagnala nov huronski krik, pri katerem sta se posebno odlikovala pri oba podgenerala, šentiljski župnik in kaplan. Med tem pa je prišel na lice mesta tudi že g. upravnik mariborske carinarne z dvema uradnikoma okrajnega glavarstva, ki je Zebota in njegovo avantgardo pregovoril z obljubo, da bo zadeva v 14 dneh ugodno rešena, da so se umaknili ter izgubili v gostilni, kjer so potem še pozno v noč slavili svojo »slajno značo«. Kakor je razvidno iz tega frontnega poročila ni samo izboren občinski svetovalec in poslanec, ampak tudi strateg, na kar posebej opozarjamo naše vojni ministarstvo. Sicer pa je ta slučaj silno žalosten. Rusi, večinoma inteligentni, bivši častniki, so jokali, ko so videli kako jih napadajo in zmerjajo Slovenci, za katere so v svetovni vojni toliko pretrpeli in katerim bi morali biti v veliki meri hvaležni za osvoboditve, samo radi tega, ker zvesto čuvajo našo državno mejo ter ne puste več črevisti verižništva in tihotapstva, kakor je cveto nekoč. Posebno značilno za klerikalce pa je, da so čitali. Ru-

pa ni zgodilo, ker je prišel Trogir še pred tem nazaj v avstrijsko oblast.

Izmed privatnih zgradb so zgodovinsko znamenite hiše pisatelja Ciprico, zgodovinarja Ivana Sucijsa, bana Borislavića, zgodovinarja Pavla Andreisa ter hiša obitelji Fanfogna-Garagnin, ki hrani starodavno knjižnico, zbirko rodbinskih slik, starega pohištva in raznih drugih dragocenih predmetov.

Trogir sam je zgrajen na treh zemskih delih. Glavni del je zgrajen na malem otočju, ki leži med otokom Ciovo ter med celino, druga dva dela pa sta zgrajena eden na obali otoka Ciovo, drugi na dalmatinski celini. Vse tri dele vozejo mostovi, ki se, kadar gredo skozi večje ladje, odpro. Na strani proti celini se nahaja krasen mestni park, za njimi pa senčnate šume, skozi katere se pride proti severu v park krase starodavne palme, aloje in ciprese. Preko velikega mosta, ki vže srednji otok s Ciovom, se pride v predmestje Ciovo, katerega zgradbe so večinoma nove. Skozi to predmestje vodi ozka kamenita pot navzgor do frančiškanskega samostana Drid, s katerega se odpira diven pogled na mesto ter na vso prekrasno okolico.

Zal je, da si tega izleta nismo mogli privoščiti, naš »Kozjak« je že piskal in treba je bilo iti na krov. Med navdušenim pozdravljanjem prijaznih Trogirčanov smo vzeli slovo od tega dvatisočletnega jugoslovenskega mesta ter spuli proti Kastelomu.

som Karpate s čemer so pokazali, da se še vedno identificirajo s starimi Avstrijci, kar pa seveda razumemo, saj so večinoma še danes nemčurji ter si ne žele nič bolj nego odstranitev meje proti Avstriji, sicer bi že iz zavodnosti ne redili avstrijskih mlinarjev.

— »Život« se preosnuje. Glasilo dalmatinskih demokratov, splitski dnevnik »Život« je radi reorganizacije uprave in redakcije do 3. aprila ustavil izhajanje. Od 3. aprila dalje bo izhajal v novi lastni tiskarni v povečanem obsegu.

— Ameriški izletniki v Dalmaciji. Kakor poročajo iz Splita, dospe tjakaj v kratkem ameriški parnik »George Washington« s 660 izletniki iz Amerike. Amerikanci so na ekskurziji po Sredozemskem morju ter si ob tej priliki ogledajo tudi naša dalmatinska pristanišča.

— Velikonočne razglednice »Družbe sv. Cirila in Metoda« so v tisku in bodo p. t. občinstvu v začetku aprila na razpolago. Razglednice so umetniško delo akad. slikarja g. Gasparija. Opozarjamo že sedaj na te razglednice, vse narodne trgovce, trafike, C. M. posrednice in vse one, ki razpečavajo blago »Družbe sv. Cirila in Metoda«. Vnanja naročila sprejema že sedaj družbina pisarna v Narodnem domu.

— Poštni čekovni zavod v Ljubljani objavlja vsem svojim računohodnikom, da se bode po odredbi ministarstva za pošto in brzojav z dne 18. marca 1922, št. 14.930, počenši s 1. aprilom 1922 začela obrestovati imovina na čekovnih računih pri poštni hranilnici v Sarajevu ter pri poštini čekovnih zavodih v Zagrebu in Ljubljani z 1.8%.

— Trgovsko obrtni shod v Celju. Občeslovensko obrtno društvo skupno s slovenskim trgovskim društvom v Celju sklicuje za četrtek dne 30. marca zvečer ob 8. uri zborovanje v hotel Balkan z dnevnim redom: 1. Carinarne kot ovira poštne in tovarne prometa. 2. Poročilo o jugoslovansko-češkoslovaški trgovski anketi v Pragi in praškem velesejmu. Zborovanja se udeležijo kot poročevalci tajnik trgovske in obrtne zbornice Ivan Mohorič.

— Ženitbene kaveje bivših a-o. oficirjev. Vojaška intendantca za Slovenijo v likvidaciji v Ljubljani, št. Peterska vojašnica, razglašča v smislu dopisa našega poslanstva na Dunaju št. 1278-M, od 23. 3. 1922 sledeče: V zvezi z že razglašenim obvestilom glede ženitbenih kavej bivših a-o. oficirjev naj vpošljejo zahtevane podatke le oni oficirji, kateri niso dobili vrnjenega namenitvenega lista (Widmungsurkunde) od bivšega in ne od sedanega avstrijskega vojnega ministra. Oni, ki imajo namenitveni list že v svojih rokah, morajo se sami pobrigati, da dobijo vrnjene vrednostne papirje kavej. Tudi glede izplačanja obresti vrednostnih papirjev, ki so še v Avstriji pod zaporo, ne more ta intendantca odnoso naše poslanstvo ničesar ukreniti.

— Nesreča na Plaču. V soboto dopoldan je nek ruski graničar snažil pred stražnico svojo puško, drugi pa so stali krog njega ter se pogovarjali. Med tem pa se je puška, ki je bila nabita, nenadoma sprožila in krogla je zadela enega izmed okoli stojišč, ki se je na mestu zgrudil mrtev na tla.

— Nova lekarna v Brežicah. V Brežicah otvori g. Mihelič iz Čateža v kratkem novo, prepotrebno lekarno. Tako bodo imeli Brežičani dve lekarni, kar pri veliki bolnici in velikanski okolici gotovo ni preveč.

Mariborske vesti.

Maribor 30. marca 1922.

m Dr. Turšič umrl. Danes ob pol 1. uri jutraj je umrl v tukajšnji bolnici mariborski zdravnik g. dr. Ivan Turšič po dolgi in mučni bolezni, ki ga je dolgo časa vezala v posteljo. Pogreb se vrši v soboto, dne 1. aprila ob 16. uri popoldne na mestnem pokopališču.

m Ljudska univerza. V petek dne 30. t. m. in 7. apr. predava inž. Kukovec o »Tehniki in kulturi«. Predavatelj bo govoril o razvoju tehnike, predvsem tehnike 19. in 20. stoletja, potem o uplivu moderne tehnike na našo politično in socijalno življenje, na človeško notranje in naposled o velevažnem

vprišanju: kake so njeni učinki na duševno življenje in sodobno kulturo.

m Češkoslovaško-jugoslov. večer se vrši, kakor smo naznanili v večerajšnji številki, v torek dne 4. aprila. Opozarjamo na to društva in prosimo, da bi se tega dne ne vršile druge prireditve. Letaki se radi zmanjšanja stroškov ne bodo izdajali. Pričakujemo, da bo Maribor cenil kulturni pomen tega večera in bo z obilnim posetom manifestiral za češkoslovaško-jugoslovensko bratstvo.

m V soboto, dne 1. aprila t. l. se vrši v Narodnem gledališču zanimiva uprizoritev Grillparzerjeve »Prababice«. Kdor se hoče preseliti za par ur v atmosfero srednjeveške tajnosti polne groze in neznanega pričakovanja, naj poseti to predstavo. Opozarjamo na podlistek, ki izide jutri v »Taboru« o »Prababici«.

m Trgovski gremij naznanja, da bodo vse trgovine dne 3. aprila v znak protesta proti vladnim in davčnim odredbam zaprte. Istega dne se vrši v Ljubljani protestni shod obrtniških in trgovskih organizacij Slovenije.

m Dar Dijaški kuhinji v Mariboru. Gospa Jugova, soproga nadučitelja v Podovi, je darovala D. k. v Mariboru 100 K mesto venca na grob pek. brata, gospoda nadučitelja Ivana Weirle. Prisrčna hvala!

m Nesreča vsled neprevidnosti. Danes krog 9. ure dopoldne je šla Marija Jurančič, stanujoča v Danjkovi ul. št. 10 na Tržaški cesti kljub zaprtem zavornicam preko železniškega tira. V tem trenutku sta pridrveli iz obeh strani dve lokomotivi. Prvi se je Jurančič sicer še izognila, toda prišla je pod kolesa iz nasprotni strani prihajajoče lokomotive, ki ji je zdrobila na desni strani lobožjo ter odtrgala levo roko. Teško ranjeno je prepehjal rešilni oddelek v bolnico.

m Nesreča na železnici. V sredo popoldne je bil 31-letni sprevednik južne železnice Mirko Lipuš, stanujoč na Pobrežju, zaposlen na pragerskem kolodvoru pri premikanju vozov. Pri tem poslu mu je izpodrsnilo ter je padel pod drveč voz, ki ga je kakih 100 metrov daleč vlekel za seboj. Lipuš je dobil odrtine po vsem telesu in globoke rane na nogah. Kaj lahko bi ga bil voz popolnoma zmečkal. Ponesrečenca so prepeljali v vlakom v Maribor, kjer ga je rešilni oddelek prepeljal na njegovo stanovanje.

m Nezgoda. V sredo popoldne je padla s strehe na Aleksandrovi cesti št. 45 strešna opeka, ter priletela mimoidoemu 19letnemu trgovskemu pomočniku Antonu Zolgerju na glavo. Zolger je zadobil na glavi globoko rano, tako, da je moral pri rešilnem oddelku iskati pomoči.

m Tatvina usaja. Dodatno k našemu večerajšnjemu poročilu doznavamo, da so našli vse čevljarju Mažeri ukradeno usajo in izgotovljene čevlje v skupni vrednosti 12.000 kron razen enega para čevljev v okolici Ptujске gore, kjer so tatovi ukradeno blago prodajali.

m Velika kavarna. Ob 17. uri popoldne čajanka s koncertom v »Klub-baru«.

Objave.

§ Generalna vaja za sobotni koncert Dijaške kuhinje (oratorij Asumptio) se vrši v petek, dne 31. t. m. ob pol 4. uri popoldne v Götzovi dvorani. Ker so vstopnice razen stojišč razprodane, se priporoča obisk te skupne vaje proti poljubnim prispevkom za Dijaško kuhinjo.

§ Športni ples, ki je bil pomočoma naznanjen za to soboto, se vrši pozneje. V soboto, dne 1. aprila je Götzova dvorana oddana Dijaški kuhinji, ki priredi koncert »Assumptio«.

§ I. Mariborski bioskop. Petek, soboto in nedeljo se predvaja velikanska drama s predigro in 5 dolgimi čini »Kajenski kaznjeneec«.

Pondeljek začne prvi največji film z divjimi zverinami »Gospodar zverin«.

Pri vseh večernih predstavah svira koncertna godba.

§ Tvrška Jaš & Lesjak, Maribor, Šolska ul. 2., opozarja p. n. občinstvo na ceno slajkorja. Več v oglaš.

§ Nova emisija delnic Trgovske banke d. d. Ljubljana. Pred kratkim ustanovljena Trgovska banka je na svojem izrednem občnem zboru dne 25. marca 1922. sklenila zvišati delniško glavnico od 10 milijonov na 30 milijonov. Natančnejše pogoje subskripcije prinaša današnji inserat.

Narodno gledališče.

Repertoar:

Celtek 30.: »Cigan baron«. Abon. A.
Petek 31.: Ob 15. uri: »Hlapec Jernej«. Izv. abon. Dijaška proslava Cankarja.
Sobota 1. aprila: »Prababica«. Abon. B.

— 0 —

Dijaška proslava Cankarja. Opozarjamo še enkrat na proslavo Cankarja za naše dijaštvo, ki se vrši jutri v petek dne 31. marca ob 15. uri in sicer ob polovičnih dramatičnih cenah. Uprizori se za oder prirejen »Hlapec Jernej in njegova pravica«. Pred predstavo bo predaval g. Viktor Rože. V foajju bo razstavljena okinčana Cankarjeva slika, delo g. prof. Cotiča. Dijaški udeležujo se svojih proslavi!

Kultura in umetnost

x Za naše literarno ujedinjenje.

Dasiravno računava vsak inteligenten Slovenec brez vseh težkoč srbohrvaštino in se tudi civilice nauči tako igrati, in dasiravno visimo že tri leta v političnem ujedinjenju, v skupni enotni državi, vendar so naša literarna dela še vedno navezana le na ozek krog čitateljev poedinega izmed naših treh narodov. Malo je Slovencev, ki bi čitali, še manj pa je takih, ki bi kupovali hrvatske ali srbske knjige. Isto velja seveda o Hrvatih napram slovenski in srbski literaturi in o Srbih napram hrvatski in slovenski. Koliko je Slovencev, ki bi vsaj v grobih potezih poznali hrvatsko ali srbsko literaturo? Koliko je Hrvatov, Srbov, ki bi poznali obratno slovensko? To so bele vrane, ki se izgubljajo v celoti tako, da se jih niti ne opazi. In vendar je predpogoj vsega drugega edinstva kulturno poznavanje in razumevanje. Marsikdo med nami, ki se ob vsaki priliki trka na svoja prava ter naglašča našo visoko slovensko kulturo, povzdiguje našo literaturo ter govori prezirljivo o hrvatski in o srbski, bi sodil popolnoma drugače, če bi se potrudil vglobiti se v literarna dela bratov Hrvatov in Srbov in isto velja seveda tudi obratno. V tem pogledu dominira pri nas strašen diletantizem in tesnost obzorja. Ta diletantizem in tesnost kulturnega obzorca pa sta obenem glavna vzroka ozkih političnih vidikov in malenkostnih in samaga sebe precejevalnih separatizmov. Kolikokrat se čujejo iz naših vrtov pritožbe, da zunanjí svet noče ceniti naše književnosti; toda kako naj jo cení če je niti mi, bratje ene krvi in državljani ene države, ne cenimo, kako naj jo pozna svet, če je ne poznamo niti mi sami? To se mora temeljito spremeniti. Literarna dela Hrvatov in Srbov morajo postati obenem tudi naša, slovenska, dela nas Slovencev, pa morajo postati obenem skupna last tudi Hrvatov in Srbov. Le na ta način se bomo zblížili in ustvarili pogoje za velik razmah. Dokler bodo naša literarna dela omejena le na najožji krog »plemenskih« čitateljev, bo naša literatura, pa bodisi slovenska, hrvatska ali srbska, ukovana vedno v verige, se ne bo mogla nikoli razmahniti, razširiti preko ozkih zapletenih obzorij. Isto velja za glasbo in drugo umetnost, predvsem pa za dramo. Na repertoarjih slovenskih, hrvatskih in srbskih gledališč vidimo vse polno del vseh mogočih tujih literatur. Ta dela zavzemajo štiri petine vsega repertoarja, komaj ena petina je rezervirana za domača dela, a še ta domača dela so povsod lokalna, na slovenskih gledališčih slovenska, na hrvatskih hrvatska, na srbskih srbska. Le malokdaj in le kakor slučajno zaide tudi v repertoar slovenskih gledališč kakor hrvatsko ali srbsko delo ter na repertoarje srbskih in hrvatskih gledališč kako slovensko, oziroma hrvatsko, srbsko delo. In vendar imamo v vseh treh literaturah precej dramskih del. Ako hočemo res zblížanja, potem v bodoče temu ne sme več biti tako. Na repertoarje naših gledališč morajo priti najprej naša slovenska, hrvatska, srbska dela in komaj potem dela tujih

literatur. Le na ta način si bo naša dramska literatura tudi pred zunanjim svetom pridobila ugled. Pri tem se pa ne sme več dogoditi, kar se dogaja žalibog sedaj, namreč da se v poedini našem »narod« smatra uprizoritve kakakega dela drugega izmed treh »narodov« nekako tako, kakor če bi to delo uprizorilo kako skandinavsko ali špansko gledališče. R.R.

Štrekljeva Historična slovnica slovenskega jezika. Zgodovinsko društvo v Mariboru je ravnokar izdalo s pomočjo Jugoslovanske akademije v Zagrebu prvi snopič že dolgo pričakovane Štrekljeve historične slovnice. Vsled raznih ovir, katere pojasnjuje društveni odbor v predgovoru, izdaja delo šele deset let po Štrekljevi smrti. Delo priznanega strokovnjaka bi bilo brez dvoma ostalo v rokopisu, da se ni lotilo izdaje ravno Zgodovinsko društvo, vendar ga pa društvo ni moglo izdati v teh dragih letih kar v celoti, temveč ga je moralo razdeliti na snopiče, ki bodo izhajali, če bo našlo delo dovolj podpore v javnosti. Prvi snopič obsega štiri pole in podaja literarno-historični pregled slovenskih slovničarjev, po-

glavji o slovenski grafiki in o pravopisu, obravnava glasove po njihovi izreki ter prične razjasnjevati razmerje med glasovi slovenskega jezika in glasovi starocerkveno slovaščine in drugih jezikov. Prepričani smo, da bo delo našlo v naši javnosti dovolj prijateljev tako, da bo Zgod. društvo v Mariboru lahko z izdajo nadaljevalo. Prvi snopič stane 10 Din. in se naroča pri založništvu v Mariboru.

Sport.

: SK Korotan sklicuje važno sejo vseh članov, katera se vrši v soboto, dne 1. aprila ob 20. uri v gostilni »Maribor«. — Tajnik.

: V nedeljo 2. aprila tekmuje na igrišču S. V. Rapid ob 9. uri drugi narašč. »Maribora« z drugim narašč. »Rapida« in ob pol 11. uri prvi narašč. »Maribora« z prvim naraščajem »Rapida«. Ker je to letos prvi nastop naraščaja se pričakuje mnogobrojni obisk teh priljubljenih nastopov. Vstopnina je presta. Popoldan trenira rezerva »Maribora« in rezerva »Rapida« isto tako na Rapidovem prostoru.

: Obiskovalci sportnih prireditev se naprošajo, da upoštevajo naredbe dežurnega odbornika poslovnega odbora ljublj. nogom. podsaveza, ker se le tem potem da vzdržati na igriščih red in izogniti event. nepravilnostim.

: POLNP. Prvenstvena tekma Korotan: Rapid se preloži na 11. junij 1922. — Vsem klubom se naroča, da postavijo k vsaki tekmi 6 oziroma 12 rediteljev, ki se imajo pol ure pred tekmovalcem pisмено nominirati dežurnemu odborniku PO, v protivnem slučaju se klub kaznuje z globo 50 dinarjev. — PO delegira, počenši z 1. aprilom k vsakemu javnemu nastopu tujakšnih sportnih klubov enega odbornika, ki se pravočasno naznani vsem klubom v službenem glasilu (sportna rubrika dnevnika »Tabor«). Vsi klubi imajo naredbe dežurnega odbornika PO upoštevati. V nedeljo dne 2. aprila ima dežurstvo v Ljudskem vrtu g. Niemec. — Da se omogoča kontrola dohodkov pri prvenstvenih tekmah odreja PO, da se smejo za prvenstvene tekme razpečavati samo po PO kolkovane vstopnice, katere se imajo v svrhu kolkovanja predložiti

blagajniku PO g. Šiska v poslojst davčnega urada II. nadstr. levo soba št. 36. — Dne 2. aprila se izročijo kolajne vsem odlikovanim lahkoatletom v Ljudskem vrtu ob 15. uri. — Ponovno se opozarjajo vsi klubi da pravočasno prijavljajo PO tekme.

Borza 30. marca.

Zagreb, devize: Berlin 100—105, London 1655—1665, ček 1640—1650, Locarno 1430—1435, Newyork kabel 225, Pariz 2950—3050, Praga 600—606, Švica 6100—6200, Dunaj 435—440, Budimpešta 37—38,50, Varšava 9,50, valute: dolar 32—32,5, češke krone 590, franki 2930, napoleoni 1020—1050, marke 106, leji 240, lire 1625—1635, madžarske krone 36.

Beograd, devize: Berlin 22,5, Budimpešta 10, Bukarešt 62, Rim 415, London 354,75, Newyork 82, Pariz 725, Praga 149, Švica 1530, Dunaj 112.

Curih: Berlin 154, Newyork 5,15, London 22,52, Pariz 46,45, Milan 26,60, Praga 9,32, Zagreb 1,55, Varšava 0,13, Dunaj 0,06%, avstrijske krone 0,07, Budimpešta 0,55.

GOSPODARICH SVETA.

Avanturističen roman. Spisal: Karl Figgdor. Prevajal: R. R.

(Dalje.)

(44)

Toda Astarta ne pomaga. Blankenstein, Kien-Lung in njuni spremljevalci niso edini, ki deve v strašni zmešnjavi proti svetlišču Astarte. Tam spodaj po dolini proti griču, na katerem stoji svetišče, se vale stotine in stotine uničevanja, morenja in zlata lačnih postav.

Kien-Lung in konzul dospeta do velikih vrat. S široko razproštrtimi rokami stoje pred njimi duhovni. Vrata za njimi so zapahnjena.

Blankenstein se ozre nazaj. Izgubiti ne sme niti minute, ako hoče rešiti Maydo pred od pobesnelosti pijano množico, ki je dosegla že polovico višine svetiščnega griča.

Naglo namigne spremljevalcem.

Črne navale na duhovne.

Konzul se zažene z vso silo v vrata, ki se zamajajo, toda udajo se vendar le ne. Končno pa se stari les vendar le ulomi. Skozi odprtino planeta konzul in Kien-Lung, spremljena od svojih najzvestejših.

»Mayda, gospodična Mayda!« kričine konzul med tem, ko se prve razbesnele množice že vsujejo skozi vrata v svetišče.

»Kje ste!«

Takrat se zgane v svetiščnem mraku nekaj v zlato in lesketajočega. V zlato opremo odeta in z diademom na glavi se je Mayda dvignila s svojega prestola.

Kakor pobesneli zatulijo sužnji, ko zagledajo v zlato odeto belo ženo.

Trenutki so dragoceni! Konzul zbere svoje ljudi skupaj ter zaščiti prestol. Množice sužnjev so oddaljene komaj še par korakov.

»Nazaj!« zagrmí konzul.

Toda že se zakade prvi proti njemu.

Blankenstein zgrabi prvega, ga dvigne visoko nad glavo ter vrže med ostale, potem zagrabi drugega, tretjega. Za trenutek se črne ustavijo. Toda — peščica branilcev mora končno vendar le podleči.

Na skrajnem robu svetiščne strehe čepi veliki duhoven. V njegovih široko odprtih očeh žari groza.

Kaj je zagrešilo njegovo ljudstvo, da ga tako neumiljeno kaznuje velika boginja?...

(Dalje prihodnjič.)

Glavni urednik: Radivoj Rehar.

Odgovorni urednik: Rudolf Ozim.

Solicitator

konceptna moč, s trgovsko prakso, želi vstopiti v Maribor. Naslov v upravi »Tabora«. 465 3-3

Sladkor cenejši!

Kocka . . . K 66.—

Kristal . . . K 57.—

kakor vsa druga

špecerija po najugodnejših cenah

v novi trgovini 487 2-1

Jaš & Lesjak

Maribor, Solska ul. 2.

Frane Tomažič

Trgovska agentura

LJUBLJANA, Prešernova ulica št. 43,

prevajame vsakovrstna v trgovsko stroko spadajoča posredovanja in zastopstva. 490 2-1

POLIR

se sprejme pri stavbenem podjetju Accetto in drugovi, družba z o. z., Maribor, vogal Francišanske in Wildenrainerjeve ulice. 481 3-3

Pristopajte

k Jugoslovnski Matici.

Brez posebnega obvestila.

Politi neizmerne žalosti nananjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem profusirajočo vest, da je naš iskrenoljubljeni, nenadomestljivi soprog, o. roma oče, brat, zet, svak in stric, gospo!

dr. Ivan Turšič

v četrtak, dne 30. marca 1922 ob pol 1. uri ponoči, po dolgotrajni, mukepolni bolezni, previden s tolažili sv. vere, bogoudano preminul.

Pogreb nepozabnega pokojnika se vrši v soboto, dne 1. aprila 1922 ob 16. uri na mestnem pokopališču v Pohorju.

Sv. masa zadušnica bo darovana dne 3. aprila t. l. ob 7. uri v magdalenski cerkvi.

MARIBOR, dne 30. marca 1922.

Globokožalujoči ostali.

Mestni pogrebni zaved v Mariboru.

Trgovska banka d. d. Ljubljana

POZIV

k subskripciji novih delnic.

Izredni občni zbor Trgovske banke d. d. Ljubljana, je sklenil dne 25. marca 1922 zvišati delniško glavnico

od K 10.000.000.— na K 30.000.000.—

z izdajo

50.000 novih delnic à K 400.— nom. v skupnem znesku K 20.000.000.—

pod sledečimi pogoji:

1. Dosedanji delničarji imajo pravico prevzeti na podlagi vsake stare delnice eno novo à K 400.— nom. po K 480.—, več 5% obresti od nom. K 400.— od dne 1. februarja 1922 do dne plačila.
2. Vsi oni subskribenti, ki so že pri prejšnji emisiji subskribirali in znesek vplačali, dobe nove delnice pod istimi pogoji, kakor pod točko 1.
3. Nedelnarji dobe delnice proti takojšnjemu plačilu po tečaju K 530.—, več 5% obresti od nom. K 400.— od dne 1. februarja 1922 do dne plačila.
4. Nove delnice so deležne čistega dobička za leto 1922 in opremljene s kuponom za leto 1922.
5. Nove delnice se izroče subskribentom tekom leta 1922.
6. Reparticije delnic, določenih za nove delničarje, si pridržuje upravni svet po končanem subskripcijskem roku.
7. Subskripcija novih delnic se vrši od dne 3. aprila do dne 3. maja 1922, in sicer:
 - a) pri Trgovski banki d. d. Ljubljana (začasni poslovalnici v Beethovnovi ulici št. 10) in njeni podružnici v Mariboru;
 - b) pri Kmetiski posojilnici za ljubljansko okolico, Ljubljana.
8. Ako bi se posameznim subskribentom ne moglo dodeliti polno število podpisanih delnic, se vplačani zneski pridržijo in se bode dodelitev manjkajočih delnic izvršila pri novi subskripciji.

V LJUBLJANI, dne 25. marca 1922.

Upravni svet

Trgovske banke d. d. Ljubljana